

KÖNYVTÁROSTANÁROK
EGYESÜLETE

Könyvtárostánárok Egyesülete

1118 Budapest, Budaörsi út 151/B.
Tel: +36(30)552-6649

Levelezés: 1462 Budapest, Pf.: 611.
E-mail: ktegyesulet@gmail.com

A Könyvtárostánárok Egyesületének javaslatai a könyvtári állomány nyilvántartásáról, ellenőrzéséről és az állományból való törlésről szóló EMMI rendelet tervezetéről

Köszönjük, hogy megkeresték Egyesületünket!

A Könyvtárostánárok Egyesületének elnöksége áttekintette a könyvtári állomány ellenőrzéséről (leltározásáról) és az állományból történő törlésről szóló szabályzat kiadásáról szóló 3/1975. (VIII. 17.) KM-PM együttes rendelet frissített szövegtervezetét.

A rendelet átdolgozását időszerűnek és fontosnak tartjuk, üdvözöljük és az alábbi javaslatokat tesszük:

1. Javasoljuk, hogy a 4.§ 6. pontban az időleges megőrzésre beszerzett dokumentum meghatározása során vegyék figyelembe a tartós tankönyv meghatározását:

„2011. évi 190. törvény a nemzeti köznevelésről

4.§ 49. tartós tankönyv: az a tankönyv, könyvből kapcsolódó kiadvány, amely nem tartalmaz a tankönyvbe történő bejegyzést igénylő feladatokat, és alkalmas arra, hogy a tanulók legalább négy tanéven keresztül használják.”

Indoklás: Ezt azért tartjuk rendkívül fontosnak, mivel az iskolai könyvtárak állománya jelentős mértékben tartós tankönyvekből áll, ezek tipikusan gyorsan avuló dokumentumok, ám megőrzési idejüket általában négy évre tervezik. Ha a tartós tankönyvek beletartozhatnának az időleges megőrzésre szánt dokumentumok közé, akkor azok nyilvántartása sokat egyszerűsödne, ezzel nagy adminisztrációs tehertől mentesülnének a könyvtárostánárok.

Konkrét szövegjavaslatunk tehát a 4. § 6. ponthoz ez: **„gyorsan avuló tartalmú vagy állagában gyorsan rongálódó dokumentum, amelyet a könyvtár átmeneti időtartamra (legfeljebb négy évre) szerez be”**.

2. Az 5.§ alapján jónak tartjuk, hogy az elektronikus nyilvántartás immár „törvényes védelmet” élvez, így az iskolai könyvtárak fenntartóit könnyebb lesz meggyőznünk annak használatáról.

3. A tervezet 6.§ alapján a könyvtár állományához tartozó valamennyi dokumentumon egyedi azonosítót kell feltüntetni.

Számunkra kérdéses, hogy ez az összesített nyilvántartású dokumentum esetén hogyan valósul meg. A 9. §-ban az összesített nyilvántartású dokumentumok leltári nyilvántartása esetében nem is szerepel a felsorolásnál az egyedi azonosító feltüntetése.

Konkrét szövegjavaslatunk a 6.§-hoz: **„a könyvtár állományához tartozó valamennyi dokumentumon egyedi azonosítót kell feltüntetni”.**

4. A 8.§ d) pontja alapján az állomány-nyilvántartásban fel kell tüntetni állomány-ellenőrzés megtörténtére vonatkozó utalást.

Megjegyezzük, hogy az iskolai könyvtárakban használt szoftverek erre nem alkalmasak. A leltározásról készült jegyzőkönyv ezt amúgy is tartalmazza (pl. melyik állományegység került leltározásra), ezért a **8. § d) pont elhagyását javasoljuk.**

5. Az iskolai könyvtárak jelentős tankönyvállománnyal rendelkeznek. Amennyiben ezek időleges megőrzésűek, kérdéses, hogy a 4. fejezet 14.§-ban meghatározott leltározásra megadott intervallumok a teljes állomány vagy a tartós megőrzésű állomány alapján számítandók. A korábbi, 11.§ alapján vélhetően a teljes állomány alapján. Ugyanakkor a tankönyvtár kezelésére vonatkozó szabályok annyira speciálisak, hogy véleményünk szerint itt azt figyelembe kellene venni.

Konkrét szövegjavaslatunk a 14.§ 1) a)-d) pontjaihoz: **„a legfeljebb ... tartós megőrzésű könyvtári egységgel rendelkező könyvtárak...”**

6. A 28.§ 2) a kálóról rendelkezik. A káló alapjául változatlanul az ellenőrzött állomány összértékét veszi. Ez eddig is rendkívül torz eredményt hozott, hiszen van 2,50 Ft-os és 20 000 Ft-os értékű dokumentum, attól függően, hogy régebbi vagy újabb beszerzés. Ugyanakkor mindkét esetben egy-egy dokumentum elvesztéséről, hiányáról van szó. Álláspontunk alapján realisabb, ha a káló alapja a darabszám.

Konkrét szövegjavaslatunk a 28. § 2) ponthoz: **„A kálóként elszámolható hiány nem haladhatja meg az ellenőrzött állomány darabszámának...”**

Reméljük, észrevételeinkkel tudjuk azt a célunkat támogatni, hogy a könyvtári gyűjtemény kezelésére vonatkozó szabályozás megfelelően valamennyi könyvtártípus sajátosságainak. A felvetett témák részletesebb kifejtésében, a megoldásmódok, stratégia kidolgozásában szakértőink készséggel állnak rendelkezésükre!

Hozzászólásunkat az egyesületi tagság és az érdeklődők tájékoztatására honlapunkon nyilvánosságra hozzuk.

Budapest, 2021. április. 29.

Simon Krisztina
elnök